

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Αθήνα, 01 - 02 - 2016

ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ
ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Αριθμ. Πρωτ. : 318

ΠΡΟΣ: Δ/νση Ψυχικής Υγείας

Ταχ. Δ/νση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 104 33
Πληροφορίες : Δώρα Ιωάννου
Τηλέφωνο : 2132161004
Fax : 210-5221963
E - mail : dioannou@moh.gov.gr

ΘΕΜΑ: «Πρόσβαση στον ιατρικό φάκελο νοσηλευθέντων ατόμων με ψυχική διαταραχή »

Παρακαλούμε όπως απευθύνετε το συνημμένο έγγραφο της Ειδικής Επιτροπής προς τους Επιστημονούς Διευθυντές όλων των Ψυχιατρικών Κλινικών της χώρας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

- 1.α) Γραφείο Υπουργού Υγείας
β)κο Θ. Υφαντή
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
3. Δ/νση Ανάπτυξης Μονάδων Υγείας
- Τμήμα Προστασίας Δικαιωμάτων Ασθενών

Για την Ειδική Επιτροπή
Ο Πρόεδρος

ΒΛΑΣΗΣ ΤΟΜΑΡΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Συνήγορο του Πολίτη
Υπόψη α) κ. Χ. Ιωάννου, Βοηθό Συνήγορο του Πολίτη
β) κ. Ε. Λασκαρίδη
Χαλκοκονδύλη 17, ΤΚ 10432 ΑΘΗΝΑ
2. Α΄ Ψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ – Αιγινήτειο Νοσοκομείο
Δ/ντή, καθ. Κ. Χ. Παπαγεωργίου
Βασ. Σοφίας 74, ΤΚ 11528 ΑΘΗΝΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Αθήνα, 01 - 02 - 2016

Αριθμ. Πρωτ. 318

ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ
ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 104 33
Πληροφορίες : Δώρα Ιωάννου
Τηλέφωνο : 2132161004
Fax : 210-5221963
E - mail : dioannou@moh.gov.gr

ΘΕΜΑ: Πρόσβαση στον ιατρικό φάκελο νοσηλευθέντων ατόμων με ψυχική διαταραχή.

Σε γνώση της Ειδικής Επιτροπής έχει περιέλθει αλληλογραφία μεταξύ Συνηγόρου του Πολίτη και της Α΄ Ψυχιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών, η οποία αφορά το αίτημα ατόμου που νοσηλεύτηκε εκεί για χορήγηση πλήρους αντιγράφου του ιατρικού του φακέλου. Στην συγκεκριμένη περίπτωση το αίτημα δεν ικανοποιήθηκε, διότι ο εντεταλμένος ψυχίατρος της Κλινικής θεώρησε ότι ορισμένα δεδομένα του φακέλου, προερχόμενα κυρίως από πληροφορίες του συγγενικού περιβάλλοντος, δύνανται να επιδεινώσουν την ψυχική υγεία του νοσηλευθέντος και ως εκ τούτου συνέστησε «ο ασθενής να συμβουλευέται ψυχίατρο της εμπιστοσύνης του, ο οποίος να του κοινοποιήσει ότι ο ίδιος κρίνει κατάλληλο από τους φακέλους του».

Η Ειδική Επιτροπή επισημαίνει, σχετικά, τα ακόλουθα:

Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ 2000/С 364/01 (άρθρο 8), η Ευρωπαϊκή Χάρτα για τα Δικαιώματα των Ασθενών (Active Citizenship Network, 2002) Η γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής «τα δικαιώματα του ασθενούς» (SOC/221, 26-09-2007) κατοχυρώνουν το δικαίωμα της πληροφόρησης και ενημέρωσής του και της πρόσβασης στον ιατρικό του φάκελο. Τα ίδια δικαιώματα κατοχυρώνει και η Ελληνική νομοθεσία με τον Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας (N. 3418/2005, άρθρα 11, 14 και 28), το Νόμο Περί Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (N. 2472/ 1997, άρθρα 2, 7, 12, 13, 21) και το N. 2071, άρθρο 47 για τα Δικαιώματα των Ασθενών. Ειδικότερα στο άρθρο 14 παρ. 8 ο Κώδικας αναφέρει ότι «ο ασθενής έχει δικαίωμα πρόσβασης στα ιατρικά αρχεία, καθώς και λήψης αντιγράφων του φακέλου του. Το δικαίωμα αυτό, μετά τον θάνατό του, ασκούν οι κληρονόμοι του εφόσον είναι συγγενείς μέχρι τέταρτου βαθμού». Επίσης ο ασθενής έχει δικαίωμα αντίρρησης και διόρθωσης ανακριβών στοιχείων (N. 2472/1997, άρθρο 13). Το δικαίωμα πρόσβασης κατοχυρώνεται και στο άρθρο 12 του N. 2472/1997. Πέραν του ασθενούς δικαίωμα πρόσβασης έχει ο γονέας προκειμένου για ανηλίκους, ο δικαστικός συμπαραστάτης ή και νομίμως εξουσιοδοτούμενο από αυτόν πρόσωπο.

Επιπροσθέτως, δικαίωμα πρόσβασης έχουν κατ' εξαίρεση «οι δικαστικές και εισαγγελικές αρχές» ή «άλλα όργανα της ελληνικής πολιτείας» βάσει των καταστατικών τους αρχών (N. 3418/2005, άρθρο 14 παρ. 9), καθώς και όσοι προβλέπονται

περιοριστικά στο άρθρο 7 του Ν.2472/1997, κατόπιν άδειας της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Η Ειδική Επιτροπή επί τη βάσει των προηγουμένων συνιστά:

- Όλες οι ψυχιατρικές νοσηλευτικές μονάδες, μαζί με το εξιτήριο, θα πρέπει να εφοδιάζουν τον νοσηλευθέντα με περιεκτικό ιατρικό σημείωμα εξόδου. Στο σημείωμα αυτό θα πρέπει να εκτίθενται οι λόγοι της εισαγωγής, η διάρκειά της νοσηλείας, η τελική διάγνωση και η κλινική εικόνα εξόδου, η φαρμακευτική αγωγή ή και άλλες θεραπείες που χορηγήθηκαν, ευρήματα από τον παρακλινικό έλεγχο καθώς και συντρέχουσες παθήσεις και τέλος τα φάρμακα και οι οδηγίες που έχουν δοθεί για το αμέσως επόμενο διάστημα. Ως προς την ψυχιατρική διάγνωση, καλό θα είναι αυτή να αναγράφεται με τους κωδικούς του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ICD-10) ή και περιγραφικά, στην περίπτωση όμως στιγματιστικών διαγνώσεων (π.χ. Σχιζοφρένεια) θα μπορούσε να χρησιμοποιείται, εναλλακτικά, μόνο ο κωδικός του ταξινομικού συστήματος ICD-10.

Το περιεκτικό σημείωμα εξόδου αφενός επικυρώνει το δικαίωμα του ασθενούς στην ενημέρωση – πληροφόρηση, αφετέρου εξυπηρετεί το συνεχές της θεραπείας, παρέχοντας πολύτιμες πληροφορίες σε όποιους αναλάβουν την θεραπευτική ευθύνη της μετα – παρακολούθησης.

- Στην (σπάνια) περίπτωση κατά την οποία ο νοσηλευθείς αιτείται πλήρες αντίγραφο του φακέλου του, ο υπεύθυνος ψυχίατρος υποχρεούται να του το χορηγήσει. Εάν ο ασθενής επιθυμεί τη χορήγηση σε ιατρό της επιλογής του ή σε άλλο νομικά εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, ο υπεύθυνος ψυχίατρος θα πρέπει να σεβαστεί την επιθυμία αυτή (SOC/221,3.2.5). Υπενθυμίζεται, εδώ, ότι ο πλήρης ψυχιατρικός φάκελος συντίθεται από το κληρονομικό, αναπτυξιακό, ιατρικό και ψυχιατρικό ιστορικό, την περιγραφή της κλινικής εικόνας, το κοινωνικό ιστορικό, τα αποτελέσματα του εργαστηριακού, ψυχομετρικού, κ.α. ελέγχου, τις ιατρικές σημειώσεις «πορείας νόσου», τα θεραπευτικά σχήματα που εφαρμόστηκαν, το σκεπτικό της διαφορικής διάγνωσης και τις τελικές οδηγίες.

Στην (ακόμη σπανιότερη) περίπτωση όπου ο υπεύθυνος ψυχίατρος κρίνει ότι στον φάκελο υπάρχουν στοιχεία τα οποία αν δοθούν στον αιτούντα ενδέχεται να διαταράξουν την ψυχική του ομοιόσταση, το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο δεν επιτρέπει την παράλειψη των στοιχείων αυτών κατά την επίδοση του αντιγράφου του πλήρους φακέλου.

** Η Ειδική Επιτροπή θεωρεί, ωστόσο, ότι για την περίπτωση αυτή θα πρέπει να προβλεφθεί νομοθετικά η δυνατότητα απάλειψης των συγκεκριμένων στοιχείων, εφόσον προτάσσεται ο θεραπευτικός σκοπός, υπό την προϋπόθεση ότι θα ενημερωθεί σχετικά ο αιτών και ότι τα στοιχεία που απαλείφθηκαν και οι λόγοι απάλειψης τους θα καταγραφούν από τον υπεύθυνο ψυχίατρο και θα παραμείνουν σε ξεχωριστό αρχείο της Κλινικής.*

** Η παράγραφος αυτή εγκρίθηκε από την πλειοψηφία των μελών της Ειδικής Επιτροπής.*

**Για την Ειδική Επιτροπή
Ο Πρόεδρος**

Βλάσης Τομαράς